

מבחני תגר לאסתמה - בדיקת תגר מתאכולין

מהו תגר מתאכולין?

תגר מתאכולין הוא מבחן תפקודי ריאות מיוחד המסייע לאשש או לשלול אבחנה של אסתמה. מחלת האסתמה מאופיינת ברגישות יתר של דרכי האוויר ("סימפונות"), ומתבטאת בשיעול וקוצר נשימה כתוצאה מהתכווצות הסימפונות.

מתאכולין הינו חומר הניתן באינהלציה וביכולתו לגרום לגירוי והתכווצות הסימפונות באופן זמני, וכך לגרום לתמונה דמוית אסתמה.

עקרון הבדיקה הינו זיהוי התכווצות הסימפונות (המתבטאת בירידה בתפקודי הריאה) בריכוזים עולים של מתאכולין. בנבדק הבריא סביר שלא תהיה התכווצות סימפונות כלל או שהיא תופיע רק בריכוזים גבוהים של מתאכולין. בנבדק הסובל מאסתמה ההתכווצות תופיע בריכוז מתאכולין נמוך משמעותית לעומת הנבדק הבריא.

הבדיקה איננה פולשנית ואיננה כואבת.

כיצד מתבצעת הבדיקה?

בשלב הראשון תבוצע בדיקת תפקודי ריאה "רגילה" (ספירומטריה): הנבדק יתבקש לבצע שאיפת אוויר מקסימלית, ולאחריה נשיפת אוויר חזקה וארוכה, לתוך פייה המחוברת למחשב. כך מודדים את זרימת האוויר בריאות.

במהלך הבדיקה הנבדק יקבל סידרה של אינהלציות של מתאכולין בריכוזים הולכים ועולים, כשלאחר כל אינהלציה יבצע ספירומטריה.

הבדיקה מסתיימת כאשר מגיעים לריכוז המקסימלי המקובל של מתאכולין או קודם לכן אם מופיעה ירידה של 20% מהערך ההתחלתי בתפקודי הריאות. שלב זה, קובע את דרגת רגישות היתר של הסמפונות ואת האבחנה של אסתמה.

ברוב המקרים של המקרים, הירידה בתפקודי הריאה הנגרמת במהלך הבדיקה, הינה קלה וחולפת עצמונית או במתן מרחיבי סימפונות, כגון ונטולין.

כמה זמן נמשכת הבדיקה?

הבדיקה לרוב נמשכת כ-30-40 דקות, בתלות בשיתוף הפעולה ובמצב הרפואי של הנבדק.

האם יש לבדיקה תופעות לוואי?

ברוב המקרים של המקרים הנבדק חוזר לפעילות רגילה ולתפקוד ריאות תקין זמן קצר לאחר סיום הבדיקה. באופן נדיר ביותר עלול להתפתח קוצר נשימה, כמו בהתקף אסתמה. במידה ויופיעו סימנים אלו – יינתן טיפול עם משאף, ותבוצע הערכה רפואית במכון ריאות, כמקובל.

איך להתכונן לבדיקה?

- יש להגיע לבדיקה בלבוש נוח.
- יש להימנע ממאמץ גופני שעה טרם הבדיקה.
- אין לעשן שעה טרם הבדיקה (מומלץ כמובן להימנע מעישון כלל!!).
- יש להימנע מצריכת אלכוהול 8 שעות טרם הבדיקה.
- מומלץ לבקר בשירותים טרם הבדיקה.
- מומלץ להימנע מאכילת ארוחה גדולה לפני הבדיקה.
- מומלץ להימנע משתיית קפה/תה, קולה, שוקו, וגם להימנע מאכילת שוקולד לפני הבדיקה.

האם עליי להפסיק טיפול במשאפים/אינהלציות טרם הבדיקה?

יש להפסיק נטילת התרופות הבאות (אלא אם ניתנה הנחייה אחרת):

1. מרחיבי סימפונות קצרי טווח (ונטולין/סלבוטרם/בריקלין/טרבולין) – 6 שעות טרם הבדיקה.
2. מרחיבי סימפונות ארוכי טווח (כגון סימביקורט/סרטייד/סרבנט) – 36 שעות לפני הבדיקה.
3. מרחיבי סימפונות ארוכי טווח במיוחד (רלבר) – 48 שעות לפני הבדיקה.
4. ארובנט/אפונט – 12 שעות לפני הבדיקה.
5. אין צורך להפסיק מונטלוקסט/סינגוליר או משאפי סטרואידים, כגון פליקסוטייד/בודיקורט/קיוואר.
6. במידה והנבדק נוטל/ת משאפים אחרים, או תרופות אחרות, יש להתייעץ עם צוות המכון לפני ההגעה לבדיקה.

חשוב לציין: במידה ויש קוצר נשימה או צורך רפואי אחר ליטול מרחיב סימפונות בטווח הזמן הנ"ל – יש ליטול את התרופה ולהתייעץ עם צוות המכון לגבי ביצוע הבדיקה

לאן להגיע ומה להביא ביום הבדיקה?

יש להגיע למזכירות מכון ריאות, בקומה 2.
מומלץ להצטייד בהפניה רפואית גם במקרה שההפניה לא נשלחה מבעוד מועד ובטופס התחייבות כספית (טופס 17), פרט לחברי כללית שלהם "הפניה ישירה - בילינג".
יש להביא את המשאפים הרגילים בהם הנבדק/ת משתמש/ת באופן שגרתי.

מה יקרה לאחר הבדיקה?

בסיום הבדיקה רופא ממכון הריאות יפענח את התוצאות. התשובה תופיע בתיק הרפואי של הנבדק. חברי כל הקופות יכולים לעיין בתשובה באתר הכללית באמצעות "סיסמה בדקה". לצורך כך, תקבלו הנחיות במזכירות מכון ריאות.
זכרו להביא את תשובת הבדיקה לרופא המפנה.

עוד שאלות?

במידה ויש לכם שאלות נוספות –
צוות תפקודי הריאות ישמח לענות על כל שאלה ביום הבדיקה.

בהצלחה